EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 18.2.2005
KOM(2005) 58 lopullinen

2002/0132 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti

neuvoston vahvistamasta yhteisestä kannasta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi yhteisöön saapuvien ja sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta

2002/0132 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE

EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti

neuvoston vahvistamasta yhteisestä kannasta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi yhteisöön saapuvien ja sieltä poistuvien käteisvarojen valvonnasta

1- TAUSTA

Ehdotus toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja KOM(2002) 328 lopullinen – 2002/0132 COD):	25. kesäkuuta 2002
Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä:	15. toukokuuta 2003
Muutettu ehdotus (KOM(2003) 371 lopullinen – 2002/0132 COD) toimitettiin:	1. heinäkuuta 2003
Yhteinen kanta vahvistettiin:	17. helmikuuta 2005

2- KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Komission ehdotuksen päätavoitteena on täydentää direktiiviä 91/308/ETY, jossa säädetään rahansiirtojen valvonta- ja tiedotusjärjestelmän perustamisesta rahoitus- ja luottolaitoksia varten. Siksi ehdotuksella pyritään ottamaan käyttöön suurten käteisrahamäärien liikkumista yhteisöön ja sieltä poispäin koskeva yhdenmukaistettu valvonta- ja ilmoitusmenettely sekä valtuutetaan kansalliset viranomaiset ryhtymään tarvittaviin hallinnollisiin toimenpiteisiin, joihin kuuluu myös velvollisuus määrätä seuraamuksia.

Ehdotusten säännökset auttaisivat siten ehkäisemään rahanpesua ja terrorismin rahoitusta.

3- YHTEISTÄ KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

3.1 YLEISTÄ

Komissio suhtautuu myönteisesti siihen, että neuvosto tukee komission ehdotuksen pääperiaatteita.

3.2 PARLAMENTIN ENSIMMÄISESSÄ KÄSITTELYSSÄ EHDOTTAMIEN TARKISTUSTEN TARKASTELU

Neuvosto hyväksyi yhteisessä kannassaan joitakin parlamentin tekemiä tarkistuksia, mukaan luettuina seuraavat tärkeimmät tarkistukset:

Tarkistus 2, joka koskee 95 artiklan lisäämistä oikeusperustaan

Tarkistus 13, jolla laajennetaan termin ”shekki” merkitystä

Tarkistus 15, jolla tarkennetaan toimivaltaisten viranomaisten rooleja

Neuvosto ei hyväksynyt muiden muassa seuraavia tarkistuksia:

Tarkistukset 1, 20, 21 ja 23: Käteisrahaliikenteen valvontamenettelyjen paremman ja yhdenmukaisemman soveltamisen varmistamiseksi neuvosto ja komissio kannattavat asetusta parlamentin ehdottaman direktiivin sijasta.

Tarkistukset 3, 4–8, 12, 14 ja 18: Jotta voitaisiin varmistaa oikeusvarmuus ja erityisesti sellaisten henkilöiden tasapuolinen kohtelu, jotka saapuvat yhteisön alueelle tai poistuvat sieltä mukanaan suuria määriä käteistä rahaa, neuvosto ja komissio pitävät yhtä pakollista toimintatapaa parempana kuin parlamentin ehdottamia tarkistuksia, joiden mukaan jäsenvaltiot voivat käyttää joko ilmoitusvelvollisuutta tai toimivaltaisen viranomaisten pyyntöön perustuvan ilmoittamisen järjestelmää.

Tarkistus 16: Neuvosto ja komissio eivät kannata ilmoitusmenettelyn kautta tai valvontatoimien aikana saadun tiedon siirtämistä jäsenvaltioiden ja Europolin yhdessä hallinnoimaan keskustietokantaan. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 V ja VI osaston mukainen tullitietojärjestelmä (CIS) vastaa parlamentin ehdottamaa välinettä.

3.3 NEUVOSTON ESITTÄMÄT UUDET SÄÄNNÖKSET

Neuvosto tarkisti useita säännöksiä. Tärkeimmät tarkistukset ovat seuraavanlaisia:

Neuvosto vaati, että säädöksen alkuperäisen oikeusperustan – EY:n perustamissopimuksen 135 artikla (tulliyhteistyö) – lisäksi oikeusperustaksi otettaisiin 95 artikla (sisämarkkinasäännösten yhtenäistäminen) sen selventämiseksi, että suunnitellut yhtenäiset valvontatoimet yhteisön ulkorajoilla helpottavat myös sisämarkkinoiden toimintaa. Perustamissopimuksen 95 artiklan lisäämistä pyysi myös Euroopan parlamentti ensimmäisessä käsittelyssään. Komissio voi hyväksyä tämän muutoksen.

Maantieteellistä soveltamisalaa muutetaan, jotta se vastaisi direktiivin 91/308/ETY maantieteellistä soveltamisalaa. Komissio voi hyväksyä tämän muutoksen.

Sen varmistamiseksi, että valvonta on tehokasta, muttei liian byrokraattista, ilmoitus on pakollinen, mutta sen voi tehdä kirjallisesti, suullisesti tai sähköisessä muodossa. Neuvosto yhtyi parlamentin huoleen siitä, että yleisestä velvollisuudesta tehdä kirjallinen ilmoitus saattaa syntyä merkittävästi lisää byrokratiaa, mutta päätyi

kuitenkin kannattamaan yhtä ilmoitusvelvollisuuteen perustuvaa järjestelmää (jossa viranomaisten ja ilmoittajien rasitetta vähentää ilmoituksen muodon joustavuus). Komissio kannattaa ilmoitusvelvollisuutta ja voi hyväksyä tämän muutoksen.

Ilmoittamatta jättämisestä aiheutuvia seuraamuksia koskevat säännökset on muutettu niin, että ne vastaavat muissa säädöksissä käytettävää vakiotekstiä (seuraamusten tehokkuus, oikeasuhteisuus ja varoittavuus). Komissio kannattaa tätä.

Käteisvarojen pidättämiselle ilmoittamatta jättämisen yhteydessä ei ole asetettu määräaikaa. Käteisvarojen pidättämisoikeus ja pidättämisaika perustuvat kansallisen lain mukaiseen hallinnolliseen päätökseen. Komissio voi hyväksyä tämän.

Komissiota pyydetään esittämään parlamentille ja neuvostolle arviointikertomus neljä vuotta asetuksen voimaantulon jälkeen. Tämä vastaa parlamentin tarkistuksessa 22 esittämää pyyntöä. Komissio voi hyväksyä tämän.

Ilmoituksen tekemisen kynnys on laskettu 15 000 eurosta 10 000 euroon. Tämä eroaa komission alkuperäisestä ehdotuksesta, jossa kynnys oli sama kuin direktiivissä 91/308/ETY. Neuvosto oli kuitenkin sitä mieltä, että matalampi kynnys on perusteltu, koska käteisvarojen kuljettaminen rajojen yli on helpompaa kuin rahan siirtäminen rahoituslaitosten kautta ja koska näin erityisesti terroritoiminnan rahoittamiseen käytettäviä summia voidaan pienentää. Komissio voi hyväksyä tämän muutoksen.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen mahdollisimman tehokkaaksi torjumiseksi todetaan, että jäsenvaltiot voivat EY:n perustamissopimuksen mukaisesti jatkaa kansallista käteissiirtojen valvontaa yhteisön sisällä. Komissio voi hyväksyä tämän muutoksen.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio katsoo, että yhteinen kanta on hyväksyttävissä oleva kompromissi, vaikka kaikkia parlamentin esittämiä tarkistuksia ei hyväksyttykään.

Komissio on kuitenkin vakuuttunut siitä, että neuvoston ja parlamentin näkemykset ovat niin lähellä toisiaan, että yhteisesti sovittu kanta voidaan saavuttaa lähitulevaisuudessa, etenkin kun kaikki osapuolet ovat kiinnostuneita parantamaan valvontaa terroristien ja rikollisjärjestöjen tukemiseen tarkoitettujen rahavirtojen pysäyttämiseksi.

5. PÖYTÄKIRJAAN MERKITYT NEUVOSTON LAUSUMAT

Yleisessä lausumassa sanan ”seuraamukset” käytöstä yhteisön oikeudellisissa välineissä todetaan selvästi, että sanaa käytetään tekstissä laajassa merkityksessä, jolloin se kattaa myös hallinnolliset, taloudelliset ja muut sanktiot. Komissio voi hyväksyä tämän.